

FOGLALAT: Magyar és Erdélyország (kinevezések; Buttler János gr. marmaros-szigethi, és Cserényi Juliánna sárdi alapítványa, aradi egyesület az inségre jutottak fölségéire; az udvarhelyi és alvinczi újonc kaszinók; sümegi és félegyházi közlemény; pesti különféle; Marich püspök; a kisdudóvíz intézet munkálatai; m. tud. társ.) Austria. Franciaország (a' la Paix hírlap; az angol megnyitó beszédrüli vélemény; két parlai jogtudós 's Dupin és Clauzel vitája; 's a' t.) Portugália (Mercier, Meunier és a' családтары, lisaboni ámitás; dulongások; angolellenes hajózáti rendelmények.) Spanyolország (elutasítások 's ellenmondások; miniszter-elleni kifakadások.) Anglia (alsóházi indítványok; Vixen hajó elfoglaltatási ügye, 's Bell és társai ez iránti nyilatkozata 's a' t.) Belgium házassági indítvány.) Törökország. Amerika. Gabonár. Pénzkelet, Dunavizálás.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. k. fölsége jan. 31-éről kelt legf. határozata szerint Bajzáth György volt fehérmegyei másod-alispányt kir. tanácsossá; jan. 24-én pedig Kemnitzer Zsigmond és Szegedy Lajos udv. tiszteletb. fogalmazókat ugyan a' m. k. udv. kancelláriánál tiszteletb. titoknokokká méltóztatott kinevezni. —

Ő cs. k. fölsége jan. 28-áról k. legf. határozata által Lang János Nep. kir. bányatanácsnok, az alsó magyarországi fő bánya-grófságnál táblabíró és selmeczi bányászati-tanító urnak 300 ftnyi évenkénti díjpotlékot, egyszersmind polg. nagy arany lánczos érdempénzt méltóztatott juttatni.

Ő cs. kir. felsége, mult dec. 24-ki legfensőbb határozata szerint, brassói kereskedő Cserevodalai Demeter Istvánt, 34 évig kitünőleg gyakorlott jóttevősége, különösen pedig szűk termések idején a' székely határorséggel közlött bő adakozásiért, szalagon függő polgári kis arany érdempénzzel jutalmazá meg.

Ő cs. kir. fölsége Pausch Antal Erdélyországba szállítandók 30czadi áruvizsgálóját Bécsben, 40évi szolgálataért, egész fizetéssel nyugalmazni méltóztatott.

A' m. k. udv. kamra boeszkói sómázsássá Herchenröther Ferdinand sugataghi al-mázsamestert; szigethi sómázsássá Preinesberger János építési főügyelőt, Sugatagha pedig Kratz József tisztauljaki díjnokot nevezte. — Kossuth Miklós rosenbergi só-mázsamestert saját kérelme következtében Varasdra áthelyezvén, utódjává Unzeitig János varasdi mázsamestert rendelé.

Az erd. kir. fő kormányzék, a' keblebéli lajstromzó hivatalnál Lengyel László halálával ürességbe jött lajstromzó hivatalra Mike Sándort 's helyébe fizetési fő kormányzék irnokká Viski Sándort nevezte.

Kolozsvár: Az unitáriusok febr. 6-án tartották az unitaria egyház egyik f. curatora f. fejer megyei főispán Dániel Elek úr elnöksége alatt első rendes ülésüket, mellyben néhai Molnos Dávid halálával ürességbe jött historia 's ahoz tartozó segéd tudományok tanítói székre közeg. etértséssel, a' kiadott becses munkáiról 's a' Vasárnapi Ujság szerkesztéséről ismeretes Brassai Sámuel választották.

Mármaros Szigeth: M. bárdányi Buttler János gr. nemes bőkezűségét, több egyes általa fölségitett szűkölködő 's a' Ludovicae intézetre tett jeles alapítványát magában foglaló törvénykönyvükön kívül több más közintézet jegyzőkönyve hirdeti. Eades kötelességének érzi különösen a' szigethi reform. lycaeum Máramaros megyében, hogy a' n. gr. tudományos intézeteket gyarapítani 's bővíteni, úgy a' nemzetinyelv mívelődését eszközölni vagyó tiszta érzéstől lelkésítve, az intézetben, melly már böleselkedési 's vallástudományi tanítókkal bir, a' honi törvényt 's ehez tartozó tudományokat magyarul előadó tanítónak évenkénti fizetésül járandó ezer váltó forint tőkéjének kézhez küldése által, e' tanulmányok oktatászekét is megalapítani kegyes volt, a' nagy-lelkű grófnak ezennel forró köszönetet, és buzgó hálát mondani. Az e' nagy becsű jótéteménnyel meglepetett lycaeum pártfogósága háladaróssága némi jelöl az határozá, hogy a' soha elnem enyészendő háláérzet évenkénti tolmácslandása végett, az alapító gr. születése napján a' tanulók közül kiválasztandó ifju üdvözlő beszédet tartson; továbbá, a' tisztelt gróf képe, életnagyságban, ahoz értő ügyes művész által, önkéntes ajánlások útján begyűlendő költségen levételvén, az iskola könyvtárába tétessék; — végre a' tanítói székek most először leendő betöltését a' többször tisztelt grófnak kívánta ajánlani. E' jog gyakorlását azonban az alapító gr., a' pártfogóságnak már ez uttal örök időkre visszaajándékozni kegyeskedvén; ehez képest a' tanító már el is választott, oly módon, hogy nyilvános tanításait a' folyó évi septemb. 1-sőjén, mint az iskolaév eleje hatánapján, megkezdeni köteles legyen. —

Hogy a' szépnem is képes a' férfival az erényes tettekben nemes pályát futni, hogy tud így az emberiségnek barátja lenni, 's tudja közvetőleg jövődó nézve még a' nem élők is az erkölcsi életre előszólítani, és tud magának a' hálás szivekben halhatlanító emlékoszlopot emelni, tetlegis bebizonyítá Kénosi Sándor János úr özvegye, szül. Cserényi Juliánna asszony, ki 500 forintot, több évre fizetetlen kamatjával ajánla a' sárdi unit. ekklézsiának oly feltétellel, hogy ezen ekklézsia temploma, mellyet nagyob-bára bold. férjének nagyanyja mgos Sándor Mozesné Pálfi Mária alapított, romjaiból megépíttetné a' függőben levő kamatból; az ezutáni kamatozás pedig már a' tőkét nevelvén, abból oly tanuló intézet állíttassék, hol minden nemzet- és vallásbeli különység nélkül mívelődhesenek a' vidék minden növendéki. Erd. Hir.

Arad: Milly könnyű dolog csekély áldozatokból, szerencsétlen embertársaink javára, rövid idő alatt kiapadhatlan forrásokat teremteni előt, hol felebaráti részvét 's a' nemes célzatu segédhatásra

mindenkor kész akarat otthonos: újon bizonyosággal szolgál az aradi jóttevő egyesület szilárd állása. Az emberi életben gyakran előforduló szomorú tapasztalás, hogy a' legbecsületesebb polgárok is önhibájokon kívül meg nem érdemelt sorscsapások által, inség martaléki lehetnek, Arad városa számos emberbarátját, Markovits Ignác polg. kereskedő indítványára, azon célban egyesíté, hogy magok közt társaságot alakítsanak, mellynek feladása oly polgárokat, kik bármely véletlen baleset, hosszas betegség vagy elnyomorodás áldozati lettek, 's élelmők keresésére azáltal tehetlenekké váltak, könnyű de biztos uton gyámolítani, sőt szükséges esetben éltök fogytaig is rendes segéllyel látni el. — E' jóttevő egyesület, még 1831ben összeállván, annak tagjai magokat évnegyedenként 36 v. kr. fizetésére kötelezék; úgy, hogy az adakozások mindenkor a' cs. k. köz. takarékpénztárba tétessenek 's azok kamatja az említett nemes célra fordíttassék. Az egyesület 1836diki octoberben tartott nyilvános gyűlésében a' számadások vizsgálatából kitetszett, hogy a' mondott csekély adakozásokból 5 év leforgása alatt 2966 ft. 27 krnyi tőke alakult vban, melly a' bécsi takarékpénztárban valósággal már gyümölcsözök is. — A' gyűlés határozati közül, mellyek Heim Domonkos polgármester elnöksége alatt ugyanakkor hozattak, következőket emeljük ki: 3dik pont: az évnegyedenként gyümölcsözésre adandó tőkének kamatjai mindaddig a' takarékpénztárban fognak hagyatni, míg a' tőke 10 ezer forintra növekedendik. — 5ik: minden egyesületi tagnak teljes igénye van segélynyerésre, ez iránt azonban folyamodást kell előbb benyújtani. 7ik pont: az egyesület kedvezéire csak feddhetlen életü személyek tarthatnak számot; rosz erkölcsűek föl nem vétetnek, 's a' már benlevők is komoly megintés után kitörültenek. 9ik. pont: az egyesület tőkéje soha semmi szin alatt meg nem esorbíttathatik, sem alapítvánnyal össze nem forradhat. — Pénztárnokká Teng János polgár választott közegyezéssel.

Sz. Udvarhely febr. 5. Mai nap délutáni két óraker nyitatték meg ünnepélyes nvárosunkban a' mívelődést, és csinos társalkodást hatáhatósan eszközölő casino, mellyen való köz örömet harmoniás ének, mozsarak durrogásai, 's az összesereglett részvényesek e' szép cél iránti élénk érzése sokszorososan emelé. Kir. pénztárnok, Pakot István úr, mint e' cél létesítésére előbb kezefogott részvényesek ideigleni elnöke, a' társaság egyszerű kezdetét, de sebes és gyökeres gyarapodtat röviden elbeszélvén, 's megüszlettelési köszönete után hivatalát a' társaságnak átadván, ettől köz felkiáltással közgyűlési elnökke lön, casinonoi igazgatókká pedig Pálfi Elek, Ugron István és Szombathalvi József; titoknokká ügyvéd Keller János; választottsági tagokká: Pálfi János, Ercei János, Ugron Lázár, Sylvester Dénes, Imreh György, Ugron Zsigmond, Ferenczi Pál, Pakot István, Bodor Pál, Szabó Márton, Pálfi Dénes és Hajdu Simon; 's pénztárnokká Kis István választattak. Este a' társaság népes táncmulatságot ada. Erd. Hir. —

Alvinczben is nemzeti casino alapult, 's annak ünnepélyes megnyitása jan. 9-én tartott. Laskay József, Kemény Sámuel és Károly bárók, Zeik Antal, Bedő József, Pávay József 's még több jó honi alapítá ezen egyesületet.

Sümeg. Folyó hó 16-án délelőtti 11 óraker végeztetett ki Sümegen (Zala-megyében) Fekete másképp Sipos Józsi híres rabló, ki, mint a' Veszprémben mult dec. felakasztott Milfai Ferkó társa, több megyékben dulongásával, 's rablásival a' köz-bátorságot annyira veszélyezteté. —

Félegyháza febr 5-én. — 16,190 főnyi népességünket nagy rémüléssel lépé meg az eddig itt ismételten influenza (náthahurtról) 's pedig oly mértékben, hogy néhány nap alatt az egészséges város negyed részét ágyba dönté. Számos házat találni, hol 5-6 fekvő beteg van, kicsiny és nagy keverve; de minthogy nem igen veszélyes lobos bélyeget visel, (melly azonban könnyen ideglázba megy át), lobellenes szerek, sőt nagy részről egyszerű melegben tartás, 's izzasztó és kigőzölgést előmozdító szerek is segitenek. A' halomásra nincs nagy befolyása, de, kivált a' kisdedeknél, csakugyan fogja a' számot szaporítani, egyszersmind nagyon előmozdítja a' kora szülést is.

Pesti elegy: Városunk nagy részét is meglepte a' kellemtelen náthahurut, melly csaknem Európa-szerte uralkodik; a' különböző testületeknél mennyi hátramaradást okoz, itélhetni abból, hogy a' német színház személyzete közül egyszerre tizenhat beteg volt hirdetve a' szinlapon. Szerencse azonban, hogy a' járvány kellemtelen ugyan, de veszélytelen alakban mutatkozik; halálos esetek eddig nem igen fordultak elő. — Az európai híru fiatal hangművész, Vieuxtemps, már két hangversennyel gyönyörködteté, sőt mondhatni, elbájolá a' pesti hangszerető világ füleit. — A' kisdudóvíz egyesület f. h. 5-én 's folytatólag 12-én tartá, a' Casino-teremben nyilvános közgyűlését, Festetits Leo gróf elnöksége alatt, hol a' hivatalos tudósítások 's az intézet célszerű elrendelését illető tanácsko-

ásokon kívül 12 személyből álló választottság nevezetett, 's egy röpkeirat kiadása rendeltetett, mely a' nagy közönséggel bővebben megismertesse a' kisdedovó intézetek üdves oldalait, 's minél több emberbarátot ezen kimondhatlan hasznu vállalat előmozdítására buzdítson. mint köv. hiv. tudósításul kitetszik.

A' KISDEDOVÓ INTÉZETEKET MAGYARORSZÁGBAN TERJESZTŐ EGYESÜLET, mely mult évi martius 5én történt keletkeztekor alig számolt 60. 's néhány részes tagot, már több mint három annyira szaporodván, szabályai szerint folyó febr. első, és második vasárnapján Pesten a' n. Casino nagy teremében, igazgató gr. Festetics Leo ur' elnöksége alatt közgyűlést tartott. Jelen volt számos részes tag, és hallgató közönség. Miután a' választottság egész évi munkálatáról, 's a' pénztár állapotjáról tudósításában számot ada, az igazgatón kívül, ki mult alkalommal két évre választott, hivataláról lemondván, új 's titkos szavazási választásra hívta fel a' jelenvolt részes tagokat; mely szerint igazgató lön: Szentkirályi Móríc; titoknok: Kacsokovics Lajos; pénztárnok: Antal Mihály; ügyész: Simon Florent; választottsági tagok: Ágoston József, Eckstein Adolf, Fáy András, Fuchs Keresztély, Kossuth Lajos, Lónyay Gábor, Markos Mihály, Marton József, Prégardt János, Rosthy Albert, Székely Károly, Tasner Antal. A' pénztárnoki számadások szinte titkos szavazás útján választott küldöttség által vizsgálattván meg, a' bennök lett kész pénzzel együtt hiba, és hiánynélkülieknek találtatik. Ezek szerint egészévi jövedelme az Egyesületnek tett 1632. p.p. forintot; melynek egy része ú. m. 506. pengő-forint tőkésítve van; nyomatványokra 's egyéb igazgatási tárgyakra kiadott 63 forint 49 kr.; ideigleni kamatozásul biztos helyen fekszik 1000 pengő forint, a' pénztárban van 62 forint 19 kr. közbe jövedő költségek fedezéséül. Elhatározott tovább, hogy az Egyesület kisdedovó-intézete Tolán minél előbb nyitassék meg; továbbá, hogy miután annak épületei f. e. majus elejére elkészülnek, az intézet igazgatóságáért april' 15ik napjáig minden magyarul jól beszélő honfi folyamodhatik az Egyesület igazgatójához. A' folyamodó azonban céljának elérhetéseül először bizonyos kérdéseket lesz köteles megfejtetni a' kisdedovás körében; azután valamely budapesti intézetben gyakorlati ügyessége fog vizsgálat alá vétetni. Fizetését a' választandó igazgatónak szabad lakásán, és tüzifa deputátumon fölül a' vele kötendő egyességben állapítandja meg a' választottság. Minthogy az Egyesület a' kisdedovás ismeretének terjesztéseül egy röpkeiratot szándékozik időnként kiadni, e' célra pedig némi anyagszerek szükségese: illyesek gyűjtésére, 's beküldésére, a' választottság a' részes tagokon kívül minden melegebb részvétü honfi szives bizodalommal felszólít. Szándéka az Egyesületnek idegen nyelveken megjelent e' tárgyú munkákat is magyaritva kiadni, mely végre tisztelt íróink' munkás segítségét igényli. Minden törvényhatóságánál meg fog valaki kéretni egyesületi képviselőül. Egyébiránt valamint az eddig történetekről, úgy jelen állapotjáról az Egyesületnek kielégítőbb adatok fognak közrebocsátandó Évkönyvének 150 füzetében közöltetni.

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG játékszíni küldöttsége munkálatairól harmadik értesítés. (az első l. a' Jelenkor' m. évi 39d., a' másodikát 70d. számában). A' küldöttségnek Róthkrepl Gábor l. t. jegyzősége mellett, m. é. nov. 19kétől mostanig tartott hét ülésében tizenegy színmű adatott be; melyek közt 4 eredeti, 10 fordítvány. Ezek közül elfogadtatott hét fordítvány, kettőnek vizsgálata még foly; visszaadott 4 eredeti, 's fordított szomorujáték. Az elfogadott színművek, a' beadás' kora szerint, következők: 1) „Richard király a' szent földön“ történeti színjáték 4 felv. szerzé Lambert, fordítá Szigligeti Eduárd. 2) „Fiesco“ szomorujáték 5 felv. szerzé Schiller, fordítá Nagy Ignác. 3) „Griseldis“ dramai költemény 5 felv. szerzé Halm Frdrik, fordítá Fánecy Lajos. 4) „Richard vándorélete“ vigjáték. 4 felv. írta O' Keefe John után Kettel G., fordította Szigligeti Eduárd. 5) „Notre Dame harangozója“ regényes drama 6 képezetben; Hugo Victor után írta Birch Pfeiffer Karolina, fordította Fánecy Lajos. 6) „Rágalom iskolája“ vigjáték 5 felv. Sheridan Brianley Richard után fordítá Tóth Lőrincz. 7) „Utazás közös költségen“ vigrajzolat 5. felv. írta Angely Lajos, fordítá Fánecy Lajos. Ezekből a' budai színpadon febr. 17ig csak kettő adatott, u. m. „Fiesco“ és „Griseldis.“ A' mult évben elfogadott 11 színmű közül még 3 várja az előadatást, u. m. „Garrick Bristolban“, „Felolvasó nő“, és „Marion de Lorme.“ — Ismételve jelentetik, hogy a' mely színész társaságok ezen vagy a' régebben elfogadott darabok' valamelyikét költségükön le kívánják másoltatni, e' tárgyban a' titoknoki hivatalhoz folyamodhatnak bérmentes levelekben. Pesten, a' m. t. t. kis gyűléséből, februárius' 20. 1837.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG. — Azon tiszt. írók, kik eddig részint az academia által kifizetett jutalmakra pályairatokat, részint egyéb kéziratokat küldtek be nyomtatás végett, melyek nincsenek elfogadva; ezennel hivatalosan felszólítanak, hogy azokat a' m. tud. társ. levéltárnokától minél előbb átvenni ne terhelhetnének. Jövedőre nézve pedig kéretik minden, ki bármely kéziratot az academiának nyomtatás végett elő kíván terjesztetni, jelelné meg azt bizonyos jelszóval, azon végre, hogy mihelyt a' kézirat sorsa eldöntetik, a' szerző arról, a' munka címe kiírása nélkül, a' jelmondatnál fogva, hírlapi uton tudósíthatassék. A' kis gyűlésből, februárius' 20. 1837.

D. Schedel Ferencs
titoknok.

Pesten febr. 20án hunyt el Marich János, skutári vál. püspök, fejevári nagy prépost, esztergam-mezei Sz. Mária apátja, 's a' hétszemélyes fő törvényszék közbirája. —

A U S Z T R I A.

A' tyroli hiradó köv. érdekes történetet beszél: a' Pustervölgyben, Villgraten helységben hajnali 3 órakor Welder János gazdát közelgő moraj ébreszté föl álmából. Alig közlé e' fölötti aggodalmát feleségével, midőn már egy óriási hógomoly házára rohant 's azt elsodrá. Hosszas kábultság után magához térvén Welder, nagy nehezen 's iszonyú erőfeszítéssel kikapaszzkodott a' hó alul, 's borzadva látá a' tömördek hótömeget, mely alatt neje 's gyermekei temetve valának. Hangosan kiáltott, de nem jöve válasz a' hősírből. Kétségbeesés erejével kezdé most dolgozni 's kaparni, előbb kezével, azután egy

darab deszkával, 's meg is menté előbb feleségét, azután egy 13 évű pásztorleánykát, 's e' süker által buzdítatva és segéd társakat hívta maga mellé, reggeli 9 óraig még egy harmadfél éves gyermekét 's egy szolgálját ásta ki, de már holtan, és egy csecsemőjét bölcsőstül, még élve. —

A' klagenfurti lap éjszakai fényserű égi tűneményről beszél, melyet ott jan. 25 — 26ka közti éjen láttak, tiszta és csillagos egen, melynek világos vörös fénye a' szomszéd bérceket hasonló színre festvén, bájoló látványt adott. — Spalotban egyazon éjszakán hasonló égi látvány tűnt fel.

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

A' Gazette des Tribunaux jelenti, hogy a' rendőrspánság hivatalában rendőrmínisterium felállításáról van szó, 's közönségesen azt hiszik, Gisquet ur fogja e' tarczát megnyerni. A' Journal de Paris szerkesztésében változás történt, 's úgy látszik, ismét ministeri organumma lett. — A' le Monde ujság jelenti, hogy de la Menais ur vállalta el febr. 10ke óta ezenlap fő szerkesztését. —

A' la Paix ministeri lap az elkülönítő törvényjavaslatra indítványthoz fol, mely szerint a' katonákkal összekülvő polgári személyek szintűgy, mint ezek, katonai törvényszékek elé lennének állítandók.

A' Tempsban, mely a' közép osztály organuma, ezt olvashatni: „Az angol megnyitó beszédnek barátságatlan hallgatása a' francia szövetség fölött, ma (2kán.) föltargya volt a' beszélgetésnek mind a' csarnokon, mind a' politikai termekben. A' doctrinairék, kik ezáltal minden bizonyításukat megczáfolva látják, e' csapásra igen megrendültek, 's nem mutatják szokott elbizottságukat. Az iránynak ezen olly nyakasan tagadott másítása már most világos, és a' kabinet, szemközt a' kamarával, megint visszaesett mindazon zavarba, melyből kimenekedettek hívé magát. Mert a' kamara, bár mit mondjanak, nincs az angol szövetség elhagyása mellett, mely legszilárdabb záloga a' szárazföldbékének szintűgy, mint az alkotmányos intézvények fentartásának, egész Európában, 's főleg annak délszakában.“ A' francia ministeri lapok e' hallgatásról még nem szólnak; de igenis az ellenzés lapjai. —

A' Journ. de Paris febr. 7én jelent meg először, mint reggeli lap. Az új főszerkesztő, Fonfrede, politikai hitvallását közli abban. Rend-szerének ezen új nevet találá fel: „politique gouvernementale“ mely abban áll, hogy a' monarchiát a' democratiá 's ennek ellenszegülő ereje ellen, védelmezi. Fonfrede nyilván kimondja, hogy ő személyesen és elvből pártolja a' mostani uralkodó házat, mint egyedüli kibékítőt Franciaország multja 's jövedője közt. Az új, illy szellemben szerkesztett hírlap ára 80 frankról 40re szállott.

Fonfrede, a' la Paix ministeri lapban előbb néhány erős háborus cikkelyt lövelt Thiers ellen, most meg a' jámbor Dupin elnök ellen patog, mivel Dupin a' katonai 's polgári személyeket katonai vagy politikai vétségeknél elkülönítő törvényjavaslatot nem hogy pártolná, sőt ostromolja. Miután Fonfrede azon nagy szerencsétlenségben, ha a' kamara a' kormánynak ezen javaslatát nem fogadná el, egy ideig sopánykodott, 's Dupin ellen némi személyességekre is fakadt, a' ministeriumnak azon tanácsot adja, hogy semmi esetre ne hagyják el a' siktot, ha bár az előterjesztett törvényjavaslatok valamelyikét el nem fogadná is. „Franciaország, úgy mond, támogatni fogja a' ministeriumot, 's végre még oda juthat a' dolog, hogy az ország annyi nyugtalanságban, aggodásban, 's rendülésben elfáradva, boszujában még felkiáltand: „Ah, mennyivel jobban kormányoztatnám, ha követeim nem volnának!“ —

A' napokban párviadal történt két isméretes jogtudós közt, kik mind ketten a' parisi egyetemi törvényes osztálynál tanítók. Okot a' viadalra a' pandecták egy kétes helye adott. Egyik t. i. azt állítá, hogy a' pöralatti helyen kétpontnak kell állani, a' másik ugyanoda pontos vesszőt kívánt 's mindkettő Tribonianusra hivatkozott. A' pontos vessző védője könnyű sebet kapott egyik karján, 's így a' kétpont lön diadalmas. E' párviadal hihetőleg első a' pandecta-evők évkönyveiben. —

Alig lett a' két tanító tudós vitájának vége, 's mi! Clauzel marschal és Dupin Károly ur közt új ütött ki. Ugyanis Dupin Károly ur, a' követház elnöke azon beszédben, melyet újév napon a' királyhoz intézett, többi közt e' kifejezéssel is élt: „és mutatja hatalmát még azon országban is, hova Roma, már vásárlékonyvá lévén, Calpurniust volt szerencsétlen küldeni, és Jugurthába ötlelni.“ — Clauzel marschal azt hívé, hogy Dupin ur e' kifejezéssel rá czélzott, levelet írt hozzá, 's földvilágítást kért tőle. Dupin ur lényegesen követekezőleg válaszolt: „Paris febr. 7én 1837. Marschal ur! Midőn én az Intézet valamennyi osztálya nevében szót intézék a' királyhoz, természetesen két nagy tettdolog forga lelkeim előtt, a' versaillesi muzeum, mely nemzeti dicsőségünkre és a' művészet-re nézve olly élénk érdekekkel bír, és ama' tudósaink által kimondott ohajtás, hogy az afrikai had szállítványhoz tudományos biztosság nevezetessék ki, hasonló ahoz, mely az aegyptusi szállítványt kísérté. Azonban, míg e' tudományos mozgást helyeslettem, nem átalhattam gondolatimat ama' nehézségekre fordítani, melyeket még a' romaiaknak is tapasztalniok kelle azon országban, hova mi hódításainkat és vizsgálatainkat ki akarjuk terjesztetni. — Igen is marschal ur, szerencsétlen volt Romára nézve azon nap, mellyen consuljai egyikének megengedte, hogy Numidiába nyomuljon. Szerencsétlenség volt ez Romára nézve; mert gyakorta megbukott. Csak hosszú és véres erőködés után győzött, noha már akkor ura volt az egész középtenger-mellék országának, egész Tunist és Karthagot bírta, 's így, úgy szólva hazulról indulván ki, hogy Jugurtha

meggyőzze, a' süker minden híhetőségével birni látszott. De szerencsétlenség volt az Romára nézve, mert e' háborúból támadtak Marius és Sylla, mind a' kettő pártember, kik hazájokat vérrel itatták, 's alkotmányát elrontották. Szerencsétlenség volt Romára nézve, mert Jugurtha elég merész volt titkos egyetértésekkel birni ott; megvesztegetni az ottani hatóságokat; büntetlenül gyakorlani orgyilkolásokat, 's olly megvetéssel lenni Róma iránt, minőt ama' híres szók bizonyítanak: „O urbem venalem!“ Ez, marschal ur, történeti nézetem betűszerint, olly helyen kifejezve, mellyen, hogy academiái módon fejezzem ki magamat, Sallust történetíró szavaival éltem. Már most marschal ur, akarja e tudni még az én nézetemet szállítványa és helyzetünk felől Afrikában? s' a' t. — 's ismét tovább: „Azért nem is átalom kimondani, hogy nézetem szerint vállalkozásunk ezen országban seb Francziországra nézve. Hét év óta elnyeli ezen ország embereinket és tőkénket. Már két száz millió vesztett el süker nélkül! 's noha Achmet Bey nem Jugurtha, 's noha Parisban nincsen olly vásárlékony kamara, melly képes volna az afrikai király aranya által megvesztegettetni magát, 's noha Ön nem consul, noha vitéz katonánk messze vannak attól, hogy alkudoznának, sőt magokat visszavonultokban is hallhatlanokká tették: mégis azt hiszem, habár Önnek nem tetszeném is, hogy Afrikában sajnálatosan vagyunk bonyolítva; — hogy új szerencsétlenség ránk nézve, egy szerencsétlenül elvállalt ügyet még egyszer megkezdeni, 's nagy feladás tudunk: mi lesz sükere azon újabb áldozatoknak, mellyeket szavazni meghíva vagyunk. Én meg vagyok győződve, hogy mi Afrikában soha valami jót létre nem hozandunk, 's a' t.“ A' marschal ezzel meg nem elégtelt, hanem ismét irt Dupin urhoz és arra szólítja föl, hogy ne nézetét mondja meg az afrikai dolgokról, hanem azt, valljon ama' főlebb érintett kitételrel rá, vagy igazgatása cselekvéseire szándékozott e' czélni? Dupin még e' felszólításra nem felelt. De nem is igen volna tán szükséges, mert Dupin ur följebbi levelében elég bőven 's világosan kifejtette, mit akart azon megtámadó sorokban mondani. — A' Monsieur 10én Odilon Barrot, Mauguin, Thiers és Ganneron urak aláírásával néhány sorban jelenti, hogy a' marschal és Dupin közt fenforgott villongás merő politikai kérdés volt, 's hogy a' levelezést a' két fél barátjai már megszüntették.

PORTUGÁLIA.

Lissaboni jan. 29ki tudósítások szerint a' cortes egy választmányt nevezett ki, melly az alkotmányban teendő változtatások iránt javaslatokat készítsen.

Mercierről semmi közelebbi adatok nincsenek. Egy lissaboni levelező csupán reményét fejezi ki az iránt, hogy ügye az illető hatóságok ítélete alá fogboesátatni, 's a' portugálok példát állítandnak föl a' francziák előtt arra: mikép kelljen az illy bomlott emberekkel bánni, kik egész országot veszélyeztetnek. Meuniere nézve is jobb 's az egész „család társaság“-ra, mellynek ő tagja volt, hatékonyabb leendett, ha őt, a' helyett hogy nyaktilóval (guilotine) kivégezték, fél-évig minden héten kétszer meghordozták volna a' szégyen-targonczán, korbácsolva, Paris utcáiban. — Egy más lissaboni tudósító írja, hogy m. h. 19kén éjjel néhány személy azon hírrel ment Sa da Bandeira miniszerelnökhez, hogy a' királyné Terceira hggel és Saldanha marsallal együtt épen most illant Santarembe. Kiszült azonban, hogy a' királyi palotában mindenki hinni volt 's nyugodott, miről Sa da Bandeira személyes tudakozással győzte meg magát. A' dolog egyébiránt nem a' miniszer faggathatása miatt történt, hanem mint mondják azért, mivel a' nyugtalankodók azt reménylék, hogy a' hír halatára tüstint fegyverre szólítandja a' nemzetorséget, 's ekkor kedvező alkalmuk lett volna az érlelt lázadást foganatosítani.

A' londoni udvarhoz Loulé marquis vanrendkívüli követnévezeve. A' Diario do governo egy hajózáti végzeményt közöl, melly a' spanyol tengerészet előmozdítására czéloz, de az angolok részéről aligha ellenzésre 's visszátorlásra nem találnd.

Loulé tudósítás szerint Algarbia még mindig ki van téve Remechido guerillái rablásinak, 's a' vidékbeli lakosok szüntelen rettegetésben élnek e' banditák miatt. Néhány nappal ezelőtt a' vad Baion vezérlete alatt mintegy 106 főből álló csoport Ameiral falut rohaná meg, mellynek lakosi mind futásban keresének menekvést. A' banditák három óraig veszteglettek ott; 's miután kényök szerint rablottak, az országutra mentek, 's az almadovari postát feltartóztaták. Baion a' posta-kalauznak a' pénz felvételéről következő nyugtatványt adott: „Az Alemejei posta feltartóztatott 's felnyitattott az én parancsnokságom alatti csoport által, az algarbiai katonakormány parancsára.“ Azon kis lovas sereg, melly ezen miguelita guerillák szétűzésére kiküldetett, sebes haladásokat a' Sierrákban nem képes követni, úgy, hogy ezek a' vidékben mind inkább több bátorságot nyernek. — A' Tajon jelenleg Hastings, Malabar, Pembroke, Russell és Minden britt linea-hajók; továbbá Chamaeleon nevű brigge és Camten málhás hajó; Dryade francia fregat és l' Oreste 's Halcyon briggek; végre az egyesült statusok „Constitution“ nevű fregattja horgonyoz.

SPANYOLORSZÁG.

Madridban igen gyakoriak most az ellenmondó nyilatkozások, mellyek az elutasító parancsok következtében jelennek meg. A' kormány legközelebb számos vezérkari tisztet parancsolt el a' fővárosból, kik ide Narvaezzel érkeztek. Köztök van Ros és Zavala ezredes is. Másik napi renden levő hírlemény a' miniszer-változás, melly azonban csak Lopez esete miatt keletkezik. Bizonyosnak mondják egyébiránt, hogy ez is csupa szemfényvesztés, csupa ámitás, mert husz napi fölüggesztése daczára is folyvást maga Lopez intézi

az ügyeket, 's csupán ellenmondásokból származható kellemetlenségeket akart azon fogás által megelőzni, 's kikerülni azt, hogy illy veszélyfenyítő napokban ne kénytelenüljön aláírásait oklevelekre illeszteni. Különbben is, valljon ki fogja a' mostani minisztereket fölvaltani? A' tulajdonképi ellenzésnek egyetlen nagy tekintetű 's hatású lérvia sincs, ki egyszersmind a' cortes többségével jó egyetértésben állana. Szintgy vannak e' töredék-pártok is, mellyek egyes személyekhez szítók, és sem egyik sem másikkal, sem önmagok közt megegyezni nem tudnak. Ha történik is néha szóváltás a' miniszer-ségi párt tagjai között, hamar kibékülnek; mert egy huron pendülők. Így volt a' napokban Mendizabal és Olozaga; de az ő torzsongásuk sem volt sokáig tartó, mert különben jól értik egymást, mind ugyanazon iskola tanítványa lévén. Olozaga önként megvallá a' cortesben, hogy ő a' rendkívüli fölhatalmazások egyik főkezdeje volt, czimborái által. Az igazgató királyné akár ohajt a' miniszer-ségben változást, akár nem, mind egy; mert az egész dologban kevés részt vesz, igen elszigetelve él 's a' személyeket igea kevéssé ismeri. De kevesebb elhatározottsággal is bír, hogysen új miniszeriumot szerkeszthessen össze, ha a' cortes újabb nehézségeket nem gördítne is elébe. A' miniszerium valóban igen erős lábbon is hiheti magát, mert keveset törődik azzal, hogy magát megszerettetné; bizonyítja ezt Narvaez esete. Mint mondják, Bull is beadta már elbocsátási kérelmét Valenciából, mint Castellon de la Plana tartomány parancsnoka. — Espartero 11kén még Bilbaoban volt. Mind a' két hadas rész rajta van, hogy magát újdun szerkesztesse. A' carlosiak öt dandárból álló sereget készítettek Castiliába, talán Gomez vezérletére bizandót. Mint bizonyost említk, hogy Villacal Guevara erősségben ül fogva. De szomorúak a' tudósítások alsó Arragoniából és Valenciából. Számos kisebb, nagyobb dulogó csoportok mutatkoznak majd itt majd ott. Cabanero 300 gyalog és 30 lovas fegyveresből álló csoportja, és Tena csoportjai, mellyek 200 gyalog és 70 lovasból állanak, Alcanniz kerületben csatangolnak, noha üldözik és gyakran megverik őket. Serradoré a' tengermelléken kalandoz, 's Benicariot sikeretlenül támadá meg. Cabrera, ki csaknem 3000 emberrel jár, Castellon de la Plana falai alatt pusztított és számos szerencsétlen mezei gazdát öldösött halomra. Mondják ugyan, hogy jan. 21kén kárral ütközött meg a' portugali-brigadával Torre Blanca alatt (Castellontól éjszakra), azonban e' hír nem egyez meg a' későbbi tudósításokkal, mellyek a' carlositák pusztító heítéséről szólnak Huerta de Valenciába, hol Cuarte és Manises helységeket is, Valenciának ugyszólván külvárosait, egészen kipusztították, sok embert magukkal hurcizoltak, 's mintegy 40 honfit agyonlöltek, sőt a' mint látszik, utjokat gáttalan egész Ribera del Júcar és S. Felipe de Xataviaig folytatták. Barcelonában sem urakodik teljes elégtelenség, sőt az mondatik, hogy a' nemzeti őrség egy része, Farrero főparancsnok rendelkezésének, melly a' 16i esetekbe bonyolált két osztályt lefegyvereztetni parancsolá, nyilván ellenmondott. Quiroga general, kire, mint látszik, az arragoniai főkapitányság mellett a' központi tábor is bizatott, Saragossából kiindult 's Abecia ezredesnek is, ki jelenleg néhai Noguera osztályát kormányozza, megparancsolá, hogy Alanizból előnyomuljon.

Az Espanyol keserűen fakad ki a' fenyték- és rendbomlottság ellen, mellynek terhe alatt Spanyolország mostanában nyög. Hallatlan dolog, ugymond, Lopez miniszer ideiglenes fölmentelése nyomos dolgától épen olly pillanatban, midőn a' cortesgyűlési viták, a' külföldi viszonyok naponkinti bonyulása, 's a' kormányzás minden ágában növekedő zavar, nem is említvén a' szűnni nem tudó polgári háborút, a' miniszterek csüggedetlen munkálkodását sokkal inkább megkívánja, mint valaha. Különbben pedig, ha már egyszer Lopez hivatalos foglalatosságát félben szakasztá, azt ohajtja a' nevezett lap: lépne ki munkaköréből egészen, 's engedné át helyét az őt ideiglen pótlo Armendariznak. Azt tanácsolja egyszersmind Mendizabálnak is, hogy miután szomorú tapasztalási eléggé meggyőzheték állásfokán maradhatlanságáról, lépjen le onnan; mert népszerűsége már elenyészett, 's azt neki többé semmi nem szerzendő meg. — Febr. 3kán személyes gyalázatot is kellett szenvednie a' la granjai eset által elhírvült Garciatul, ki őt több előkelők 's külföldön az angol követ jelenlétében szidalmakkal illeté. Mendizabal szóváltába ereszkedett vele, 's önfelédve csak az ang. követ figyelmeztetése után birt annyi lélekébrésséggel, hogy azt abban hagyá 's előidézett örök által a' porlekedőt fogságba viteté.

ANGLIA.

Az alsóház febr. 3kán Brotherton azon indítványát, hogy a' ház éjjeli időben ülést ne tartson, 147 szóval 61 ellen félreteté; ellenben elfogadta Horsman azon indítványát, hogy bizottság neveztessek, melly szorosán vizsgálja meg a' bitorlott szózatok bejegyzését 's átengedését a' skót megyékben. — Ezen visszaélés olly nagy, hogy a' javító törvény egész hatását elrontja. A' bitor választók t. i. mindenkor készek a' conservatívek vagy toryk mellett szavazni; sőt még tovább is mentek, t. i.: egy egész szavazati többség keletkezett, melly gyalázatos fondorlásit épen nem tiltkolja. E' rendszert, mellyet a' toryk a' megvesztegetés érdekében találtak föl, most kénytelenségből már a' reformerek is elfogadják, noha idegenkedve, csak hogy a' toryk ellen dolgozhassanak. Azonban minden illyes fondorlásnak minden pártkülönbség nélkül a' bizottság előtt meg kell fordulnia, 's így megszűnnie. A' szónok azt hiszi, hogy R. Peel glasgowi nyilatkozása következtében a' ns baronet (R. Peel) nem fogja átalhatni ez indítványt szónoki tehetségével támogatni. (Csattogó kacaj, és lármás tetszés.) Horsman nyil-

ványítá, hogy javaslatát mind a két országra ki kell terjesztetni, 's azért különbiztosságot ohajtana Angliára nézve kiküldetni. Hume meg-egyez abban Roebukkal, hogy az illy csempészetek ellen leghat-
hatósb eszköz az általánosválasztásjog, mert akkor minden ember-
nek szótjoga levén, valamennyit nem vesztegethetni meg; azután
pedig a titkos szavazás. Azonban a biztosság-kinevezést épen nem
ellenzi. Spring-Rice kincstári kancellár így fejezte ki magát: „Nyil-
ványitom a kormány nevében, hogy ő fölsége ministerei a biztos-
ság-kinevezést épen nem ellenzik; mi örömmel látók ezen elvet
az egész országra alkalmazottnak.“ Erre jelenté O'Connell, hogy
hasonló rendszabályt Irlandra nézve is javaslatba hozand. — A' dis-
senter egyesület nagy gyűlése, melly feb. 2án a' City of London-
tavern kávéházban ünnepélyel tartaték, küldöttséget szavazott Mel-
bourne és J. Russell lordokhoz. A' 300 tagból álló küldöttség Mel-
bourne lordhoz jutván, az által ama törvényjavaslatra utasított, mellyt
a' belminister nem sokára hozand a' parlamentbe, melly
a' dissenterek kívánságát bizonyára teljesítendi.

Az influenza még folyvást uralkodik Londonban, 's benne
számos parlamenttag betegen fekszik, úgy hogy e' járvány nemcsak
a' nép egészségére lehet befolyással, hanem az ország politikájá-
ra is, minthogy a' szerint történnek a' szavazások, a' mint egyik vagy
másik politikai párt tagjai közül több vagy kevesebb lesz beteg. —

A' Globe szerint a' Vixen hajó elvételi pertárgy a' cserke-
szí marton (Gestade), a' korona jogtanácslójának (az attorney gene-
ral és a' sollicitor generálnak) adatott át, hogy ítéljék meg, 's adják
róla véleményüket. — Az angol hírlapok e' dologból nagy lármát ü-
töttek. — E' tárgyban már említettük, hogy az angol hírlapok, mi-
nisteriek, radicalok 's toryk egyenlően 's keményen kikelnek a' Vi-
xen angol hajó elfoglaltatásáért az orosz hatóságok által. De minthogy
fölötte sok az, mit e' tekintetben részint a' hírlapok mondtak, részint
a' Bell kereskedő ház nyilatkozásában megérint; csak röviden fog-
juk a' legérdekesbeket említeni; 's elsöben is Bell nyilatkozásán
kezdjük, melly így szól: „Minthogy az orosz hivatalos lap Vixen
menetéről a' cserkeszi martok felé oly adatokat foglal magában,
mellyek teljességgel nem igazak, 's csak arra számolvák, hogy a'
britt kormányt egész világ előtt felbujtónak és oly vállalat segéd-
társának vádolják, melly csak azért tétetett, hogy: „Oroszország
úgy nevezett zendülő alattvalóji“ hadszerelellátassanak, 's bátyá-
mat és engem, mint kormányunknak e' czélra ügyviselőit és csem-
pészeket jeleljenek ki, nem pedig mint jogszerű kereskedőket; te-
hát kénytelennek érzem magamat, a' dolog igaz állapotját nyil-
ványossá tenni. — Én a' cserkeszi-martú kereskedésre úgy lettem
figyelmessé, hogy Oláhország kormánya 's később sóbányabérlőji,
sójok eladására szólítottak fel. A' szomszéd országokban tehát só-
hijány után vizsgálódván, úgy találtam, hogy a' fekete tenger keleti
partján legjobb kelete leend. Azonnal megkérdeztem a' britt
kormányt, nem gátolja e' szándékomat valamely törvényes akadály,
minthogy némi zárról hallottam, mellyt Oroszországnak néhány
év előtt rendelni tetszett. — A' külső ügyek statustikárja, ki en-
gem a' Gazettere utasított, meggyőzött arról, hogy ha létez is ha-
sonló zár, azt kormányunk el nem ismerte.“

„További vizsgálódásim után megtudtam, hogy néhány év e-
lőtt, midőn még Oroszország úgy nevezett fölséget nemigényelt e'
part fölött, 200—300 cserkeszi szekér mene évenként Kon-
stantinápolyból vagy a' Levantéből becses terhekkel, többnyire britt
gyárművekkel vagy gyarmati áruval oda, mik helyett honi portékák
cseréltettek. Oroszország azt állítja, hogy fölségi joga a' drinápolyi
szerződésen épül, mellyben Törökország a' fekete tenger egész
keleti partját neki engedte; de én azt hiszem, külministeriumunk-
ban vannak oklevelek, mellyek világosan bizonyítják, hogy az áten-
gedett martot v. partvidéket maga Törökország sem bírta soha; sőt
mi több, Oroszország e' martot még csak most készül meghódítani,
's a' cserkeszekkel miatta jelenleg folytat háborut. — Konstan-
tinápolyból valamennyi europai áru honi hajókon vitetik, 's é-
pen ezt akarja az orosz kormány meggátolni; — mert e' keres-
kedést saját csatornájira szeretné átvárkoztatni. — Rám nézve
igen fontos körülmény, hogy az orosz admiral és a' briggtiszt-
jei, Vixen elvétele okául azt adák, hogy Vixen a' záron akart át-
törni, 's a' cserkeszek velök háboruban vannak. Ez két okle-
velel fog megtetszeni. Azonban Sz. Pétervárbán, hol a' há-
borus állapot megvallását nem vélték tanácsosnak, a' hajó elítélése
okául az hozatik föl, hogy az egészségi és vámszabályokat sérté
meg. Ez engem azon kérdésre bír, mi volt Vixen terhe? Nem volt
egyéb sónál és két rakat angol gyárműmutatvány nál. Lőpor, fegy-
ver vagy álgyu nem volt a' hajón; mert tudva van, hogy Konstan-
tinápolyban a' hajóbul mindent kihordtak, 's hogy ott a' török kor-
mány tudta 's engedelmé nélkül hadszert hajóra nem rakhatni; de
ha lehetett volna is, a' számos orosz kém megtudta, 's bejelentette
volna azt. De az oroszok ezt nem is állítják, hanem csak azt mond-
ják, az angol hajó érkezte 's távozta közt, t. i. 36 óra alatt, elég ide-
je volt lőpor-rakványát kihordani. Én a' külministeriséghez okleve-
leket küldöttem, mellyekből kiviláglik, hogy a' rakvány egy része
sem hordatott ki, 's hogy az orosz álgys briggt ama 36 óra köz-
ben 24 óraig Sudschakkale öbölben feküdt, 's Vixenre ügyelt.
Sebastopelből értesemre esett, mikép a' Vixen terhe kihordatott,
's az orosz tisztviselők igen bosszankodtak, hogy lőpor nem találko-
zott közte. A' hajó elutazta előtt Konstantinápolyból mindentelét ir-

tak ugyan Vixen rendeltetéséről és terhéről; de bizonyítom, hogy
azok mind alaptalanok valának. — Ezzel nem szándékom monda-
ni, hogy a' britt kormány nem tudta, mikép én hajót akarék kül-
deni a' cserkeszi martra, 's minthogy a' kormány meg nem
mondta, 's nem is mondhatta, van e' valamely törvényes aka-
dály, azért is most nem mulasztandja el a' teljes elégtételkivánást
a' britt lobogó e' gaz meggyalázatásáért, egy hajó 's terhe elvétele
's elítélése, bátyám 's társai elfogatása, 's minden jog megtagadása
által kereskedést üzni oly partvidékkel, mellyt Oroszország sem jog
szerint, sem tetteleg nem követelhet magáénak. Ez azon kérdésre
vezet engem, melly hihetőleg az alsóházban is szóba jövend:
miért nincs nekünk feketetengeren illendő hajóhadunk? 's a' t., A' sajtó
szinte e' szellemben nyilatkozik. A' tory Herald így kezdi czikke-
lyét: „A' szövetséges Oroszország megmerésért a' britt alattvalók
személyes szabadságát, tulajdonukat elfoglalni, a' britt lobogót meg-
gyalázni, 's dacolni a' britt kormányval. Hogy meggyőződjünk,
mikép itt nem tévedés van a' játékban, csak az elkobzás ürügyére
kell tekintenünk. Miben állott az? Vixen a' cserkeszi mart zárját tö-
ré meg, de kormányunk ezt soha sem ismerte el, 'sat“ — A' főkérdés
mindig az marad: volt e' Oroszországnak joga e' martokat zár alá
tenni, 's irántok vámszabályokat alkotni, szóval rájok nézve fölsé-
gi jogokat gyakorolni; 's ha úgy, el'smerő e' Anglia ezen igényt
vagy sem? — A' korona jogtanácslójának véleményét, kikhez e'
tárgy utasítva van, az egész politikai 's kereskedői világban feszülten
várják.

BELGIUM

A' képviselő-ház egy törvényjavaslatot fogadott el, melly szerint
ezentúl a' házas emberek is katonai összeírás alá esnek. Okot e'
törvényre azon gyakori tapasztalás szolgáltatott, hogy számos fiatal
ember 60 éves 's még vénebb asszonyokkal is lépett házasságra,
csak hogy illy módon a' katonaságtól felszabaduljon. — A' brüggei szín-
házban jan. 29én harc támadt a' néző és játszó személyek közt. A'
közönség ugyanis, a' színigazgató iránt elégtelensége jeleit akarván
adni, lármázott, füttyöngtetett, sőt almákat is hajgált a' színpadra.
E' bánásmód annyira elkeseríté az ön érdemét érző prima donnát,
hogy egy almát megragadott 's azt a' közönségre visszahajította. Most
már iszonyu láрма támadt, 's a' rendőrségnek kelle a' forrongó játé-
kszint kiüríteni, hogy a' közvéleménnyel küzdő színésznőt megmentse.
Egy ideig a' színház zárva is maradt.

TÖRÖKORSZÁG

Konstantinápolyból jan. 25rül írják: A' szultán kemény pa-
rancsokat bocsáta ki, hogy a' mecsetekben az ötszörös imádsá-
gokszabályszerű pontossággal megtartassanak. Saját udvariszolgái jár-
nak szerte a' városban ezen rendelés szoros teljesítésére ügyelők.

Néhány nap előtt azon zsákmány, melly a' Revendus kurd
főnök ellen utóbb viselt háboruban szereztetett 's melly három
millió török piasterre megy, megérkezvén Konstantinápolyba, a'
szultán kincstárába tétetett. —

Syriát rémitő földingás látogatta meg, melly főleg Tabarichban
(Tiberias) és Safedben borzasztó pusztításokat tett. — Bay-
ruthból január 11röl a' smyrnai hírlapban egy tudósítás azt mond-
ja, hogy e' földingás ujév napon történt, kevés percczel nap fel-
költe előtt, 's általa Tabarich, és Safed város, úgy szinte vala-
mennyi körülfekvő falu gyászosan elpusztult. — A' lökések egyiz-
ben 30 másodpercznél tovább tartottak. Ama' két város nem egyéb
puszta omladéknál, és fájdalmas tapasztalás, hogy lakosaik legalább
kilencz tized része is az omladékok alá temettetett. Még eddig a'
szerencsétlenségről helyes fogalmat nem képezhetni, mert foly-
vást ujjabb, 's borzasztóbb tudósítások érkeznek róla különböz
helyekről. —

AMERIKA

Ujyorki lapok januárról (mellyek tartalma négy héttalattérke-
zett Pestre!) azt beszélik, hogy Bravo tábornok, kit a' mexicoli
kormány a' Texas ellen induló sereg főparancsnokává nevezett, benyuj-
tá elbocsáttatási kérelmét. Tisztei 's katonái sem látszanak igen hajlan-
dóknak továbbteljesíteni eddigi köteleességeket. A' mexicoli sereg ugyan
indulóban van Texas felé, 's mint mondják Tampicotul már Matamor-
rasig el is jutott; de közönségesen azt hiszik, hogy az expediti-
ónak kétség kívül ott szakad vége, mert a' katonaság nem akar to-
vább menni. Ha így viszik a' háborut, Mexico kénytelen lesz előbb
utóbb elismerni Texas függetlenségét.

A' kincstári épület felgyújtása miatt vádolt White ismét új
eskütszék elé fog állíttatni. A' vitatások a' mostani eskütszék előtt
hat napig tartottak, 's az eskütszék 70 órányi tanácskozás után is
oda nyilatkozott, hogy semmifélekép sem egyezhetik meg a' hozan-
dó ítéletben.

Egy hajó, melly dec. 11én hagyta-el Rio Janeirót, azon
hírt hozá, hogy Peru és Chili közt háboru ütött ki, 's már mind
két részről több hajót el is fogtak. — Michigan tartományt Jack-
son elnök a' statusok közé javasolja fölvéttetni egy új küldeményben,
's a' washingtoni elégett postahivatalt minélelőbb újra fölépíttetni.

GABONAÁR: febr. 21dikén Tiszta búza 100 — 90. Rozs 53 1/3 — 52 — 50.
Arpa 52 1/3; Zab: 41 1/3 — 40. — 36 2/3; Kukuricza 96 2/3.

PÉNZKELET febr. 18. 5 pCentes statuskötelek ny 105 5/10; 4pCentes 99
15/16. 3 pCentes 75 1/2; 1820ki 100 frtos köte 224 3/4; 1821ki 100 frtos 141
3/4; 1834ki 500 frtos. 569 1/16; becsvárosi 2 1/2 pCentes bankoköt. 66 1/4.

DUNAVIZÁLLÁS: febr. 18kán 3' 5" 0" 19kán 3' 6" 0" 20kán 3' 8" 0"
21én 4' 0" 0" 22én 4' 2" 0".